Z Dreptusiem po Jarosławiu

Po rynku, wokół ratusza

Jarosław – miasto powiatowe w woj. podkarpackim, na pograniczu Pradoliny Podkarpackiej i Pogórza Rzeszowskiego, nad Sanem, na skrzyżowaniu ważnych szlaków handlowych ze Śląska na Ruś i z Gdańska na Węgry. Wg legendy miasto założył książę kijowski Jarosław Mądry. Prawa miejskie od 1375 roku, miasto prywatne. W czasach świetności drugi po Frankfurcie n. Menem ośrodek handlowy w Europie – miejsce słynnych jarmarków.

Na mapie na czerwono i niebiesko zaznaczono punkty kontrolne (PK). Do każdego z nich wykonano zdjęcie. Jako potwierdzenie przebycia trasy należy, w przypadku czerwonych PK podać literę dopasowanego zdjęcia, a niebieskich odpowiedzieć na pytanie. Pytanie wskaże numer fotografii fragmentu obiektu/budynku.

Wycieczka nr 207

Opracowanie trasy i kreślenie mapy: Dariusz Mazurek

Aktualność: lipiec 2025 r. ***wersja 1.0***

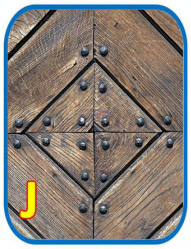

Z Dreptusiem po Jarosławiu/Po rynku, wokół ratusza

PK 1-8

Rynek w Jarosławiu został wytyczony podczas lokacji miasta na prawie magdeburskim w roku 1375. Ma on kształt zbliżony do kwadratu o boku 100 metrów. Jego układ urbanistyczny przetrwał niemal w niezmienionej formie do dnia dzisiejszego, co czyni go jednym z najcenniejszych tego typu obiektów w Polsce. Centralnym punktem rynku jest ratusz. Pierwszy ratusz był drewniany i spłonął podczas jednego z licznych pożarów miasta. Kolejny, już murowany, przetrwał do roku 1625, kiedy to i jego strawił ogień. Obecny ratusz jest już co najmniej trzecią wersją budowli, która przez dziesięciolecia ulegała licznym przebudowom, uzyskując swój obecny, neorenesansowy wygląd na przełomie XIX i XX wieku. Wówczas to m.in. wzniesiono okazałą wieżę zegarową, od zachodu budynek powiększono o dwa trakty, całość nadbudowano o trzecie piętro, a od wschodu dobudowano parterową część z przeznaczeniem na areszt.

Rynek otaczają zabytkowe kamienice, które reprezentują różne style architektoniczne – od renesansu aż po klasycyzm. Szczególną uwagę zwracają kamienice Gruszewiczów (Rynek 6), Attavantich (Rynek 5) i Orsettich (Rynek 4). Każda z nich kryje własną, niepowtarzalną historię, często związaną z bogatymi kupcami, którzy tu mieszkali i prowadzili swoje interesy. Wnętrza tych kamienic zachowały układ pomieszczeń z XVII wieku, co jest unikatowe w skali kraju. Od 2015 r. w ich podziemiach funkcjonuje liczące sobie 186 m i obejmujące 11 sal Podziemne Przejście Turystyczne.

Nie mniej interesująca jest niepozorna z zewnątrz kamienica Rydzikowa (Rynek 14) z pocz. XVII wieku, będąca świetnym przykładem późnorenesansowej jarosławskiej kamienicy mieszczańskiej z podcieniami, wiatą oraz z zachowaną w nienaruszonym stanie i krytą modrzewiowym stropem belkowym wielką izbą. W jej rozległych, wydrążonych w skale lessowej piwnicach poprowadzono Podziemną Trasę Turystyczną im. Feliksa Zalewskiego, upamiętniając w ten sposób jego zasługi dla ratowaniu zabudowy starego miasta w Jarosławiu.

Na rynku znajduje się jeszcze średniowieczna studnia miejska oraz miejsce po pręgierzu, przy którym wykonywano zasądzone na skazańcach kary.

Dopasuj zdjęcie

PK 9	***Jakie jeszcze miasto, poza Jarosławiem i Krakowem, trafiło na tablicę?***
PK 10	***Jak brzmi najdłuższe słowo w całym tekście?***
PK 11	***Co na planie tego miejsca oznaczono numerem 4?***
PK 12	***Do kogo należało to miejsce w poł. XIX w.?***
PK 13	***Jakiej szkoły absolwent?***
PK 14	***Jakiego miasta to herb?***
PK 15	***Jakie azjatyckie państwo znajduje się najdalej na wschód/na lewo od Warszawy?***
PK 16	***Jak nazywała się apteka?***
PK 17	***Ile punktów świetlnych/diod posiada każda z 6 otaczających obiekt i wkomponowanych w bruk lamp?***
PK 18	***Czym, poza przyprawami korzennymi, handlował Antoni?***
PK 19	***Kto wykonał w 1995 roku umieszczoną poniżej tablicę pamiątkową?***

Odpowiedzi należy przesłać na e-mail: trip.poczta@onet.pl lub za pomocą formularza.

Zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych, tzw. RODO), przesyłający wyraża zgodę na publikację na liście osób, które przebyły trasę na stronie internetowej http://dreptuś.pl